

UNIwersytet
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Antropologia turystyki

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Etnologia		Cykl dydaktyczny 2024/25	
Specjalność -		Kod zajęć 20ETNS.2FN.10239.24	
Jednostka organizacyjna Wydział Antropologii i Kulturoznawstwa		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia drugiego stopnia		Obligatoryjność Fakultatywny	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty nieprzypisane	
Profil studiów profil ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Natalia Bloch		
Prowadzący zajęcia	Natalia Bloch		
Okresy Semestr 1, Semestr 2, Semestr 3, Semestr 4	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 30, Egzamin		Liczba punktów ECTS 5

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zapoznanie osób studenckich z kluczowymi pojęciami, koncepcjami i ujęciami interpretacyjnymi wypracowanymi na gruncie antropologii turystyki
C2	Omówienie najważniejszych obszarów zainteresowań i zagadnień podejmowanych na gruncie krytycznych społecznych studiów nad turystyką
C3	Ukazanie zjawisk turystycznych w perspektywie krytyki postkolonialnej
C4	Wykształcenie umiejętności pogłębionego, krytycznego analizowania zjawisk turystycznych, w tym roli marketingu turystycznego w konstruowaniu wyobrażeń na temat innych ludzi i kultur, kategorii autentyczności i relacji władzy w turystyce

Wymagania wstępne

Bierna znajomość języka angielskiego umożliwiającą czytanie tekstów naukowych.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Posiada wiedzę o współczesnych zjawiskach turystycznych i ich historycznym formowaniu się	ETN_K2_W09, ETN_K2_W10	Esej
W2	Zna kluczowe pojęcia, koncepcje i ujęcia interpretacyjnymi wypracowane na gruncie antropologii turystyki i potrafi przy ich pomocy interpretować zjawiska turystyczne	ETN_K2_W01, ETN_K2_W02, ETN_K2_W03, ETN_K2_W04, ETN_K2_W06	Esej
W3	Rozumie zjawiska turystyczne w perspektywie krytyki postkolonialnej	ETN_K2_W02, ETN_K2_W05, ETN_K2_W06, ETN_K2_W07	Esej
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Posiada umiejętność pogłębionego, krytycznego analizowania zjawisk turystycznych, w tym roli turystyki w konstruowaniu wyobrażeń na temat innych ludzi i kultur, kategorii autentyczności i relacji władzy w turystyce	ETN_K2_U01, ETN_K2_U05, ETN_K2_U06	Esej
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	Posiada umiejętność pogłębionego, krytycznego analizowania zjawisk turystycznych, w tym roli turystyki w konstruowaniu wyobrażeń na temat innych ludzi i kultur, kategorii autentyczności i relacji władzy w turystyce	ETN_K2_K07, ETN_K2_K10	Esej

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Zajęcia wprowadzające	W1, W2, W3, U1, K1	Konwersatorium
2.	Narodziny turysty, czyli jak się zaczęło zorganizowane podróżowanie grupowe: typy turystyki i turystów	W1	Konwersatorium
3.	Turysta w pogoni za autentycznością	W2, U1	Konwersatorium
4.	Doświadczenie turystyczne: oglądanie i smakowanie świata	W2, U1	Konwersatorium
5.	Turystyka jako kanibalizm: postkolonialne relacje władzy	W2, W3, U1, K1	Konwersatorium
6.	Raj wydzielony i raj zmaćony: od package tours do backpackingu i etosu nie-turysty	W1, W2, W3, U1, K1	Konwersatorium
7.	Kształtowanie wyobraźni turystycznej I: reklamy biur podróży i pocztówki	W2, W3, U1, K1	Konwersatorium
8.	Kształtowanie wyobraźni turystycznej II: film turystyczno-podróżniczy	W2, W3, U1, K1	Konwersatorium
9.	Kształtowanie wyobraźni turystycznej III: przewodniki turystyczne	W2, W3, U1, K1	Konwersatorium
10.	Przedmioty-turyści: pamiątki z wakacji	W2, U1, K1	Konwersatorium
11.	Turystyka a gender i seksualność: seksturystyka i turystyka romansu	W2, W3, U1, K1	Konwersatorium
12.	Po drugiej stronie: pracownicy przemysłu turystycznego	W1, W2, W3, U1, K1	Konwersatorium
13.	Negocjowanie turystyki	W1, W2, W3, U1, K1	Konwersatorium
14.	Czy antropolog/żka to też turysta/ka?	W3	Konwersatorium
15.	Prezentacje esejów zaliczeniowych	W1, W2, W3, U1, K1	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Wykład konwersatoryjny, Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Uczenie problemowe (Problem-based learning), Demonstracje dźwiękowe i/lub video, Metoda aktywizująca - "burza mózgów"

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	1/ Aktywny udział w zajęciach (czytanie lektur przypisanych do poszczególnych tematów, systematyczny udział w dyskusjach, burzach mózgów, ćwiczeniach i innych formach aktywności na zajęciach): 30% oceny końcowej. Do zaliczenia przedmiotu wymagana jest obecność na zajęciach. Dopuszczalna jest nieobecność na 2 zajęciach, wszystkie inne muszą być odrobione poprzez napisanie min. 1-stronicowego streszczenia lektury przypisanej do opuszczonych zajęć. Zajęcia nie mogą być zaliczone, jeżeli liczba opuszczonych zajęć przekracza 50%. 2/ Napisanie eseju końcowego na wybrane zagadnienie z zakresu antropologii turystyki z uwzględnieniem literatury poznanej na zajęciach: 70% oceny końcowej. Ocena 5: Aktywne uczestnictwo we wszystkich zajęciach, napisanie eseju zaopatrzonego w szeroką i prawidłowo skonstruowaną bibliografię oraz przypisy, dowodzącego doskonałej znajomości lektur, ich krytyczne wykorzystanie do interpretacji wybranego zagadnienia, doskonale operowanie pojęciami i teoriami. Ocena 4,5: Aktywność na zajęciach i esej na poziomie nieco niższym niż wymogi stawiane przy ocenie 5, ale też wyższym niż przy ocenie 4. Ocena 4: Aktywne uczestnictwo w zajęciach, napisanie eseju zaopatrzonego w prawidłowo skonstruowaną bibliografię oraz przypisy, dowodzącego dobrej znajomości lektur, ich poprawne wykorzystanie do interpretacji wybranego zagadnienia, dobre operowanie pojęciami i teoriami. Ocena 3,5: Aktywność na zajęciach i esej na poziomie nieco niższym niż wymogi stawiane przy ocenie 4, ale też wyższym niż przy ocenie 3. Ocena 3: Bierne uczestnictwo w zajęciach, napisanie eseju zaopatrzonego w ubogą bibliografię, pokazującego powierzchowną znajomość literatury, pojęć i teorii. Ocena 2: Niewystarczające uczestnictwo w zajęciach, brak eseju końcowego lub przedłożenie eseju niespełniającego wymogów tekstu naukowego (brak bibliografii i przypisów, brak odwołań do pojęć analitycznych i teorii).

Literatura

Obowiązkowa

1. Dielemans J., Witamy w raju. Reportaże o przemyśle turystycznym, przeł. D. Górecka, Wołowiec: Wydawnictwo Czarne 2011 [rozdział "Hurrah for the trip – the cheap, cheap trip!", s. 98-110]. Cohen E., Youth Tourists in Acre. A Disturbance Becomes a Lifelong Preoccupation, [in:] D. Nash (ed.), The Study of Tourism: Anthropological and Sociological Beginnings, pp. 50-59, Amsterdam: Elsevier B.V. 2007.
2. MacCannell D., Turysta. Nowa teoria klasy próżniaczej, przeł. E. Klekot, A. Wieczorkiewicz, Warszawa: Muza 2002 [rozdział "Inscenizowany autentyzm", s. 143-169]. Joly D., Witamy w piekle. Wyprawy do miejsc odradzanych przez biura podróży, Warszawa: Carta Blanca PWN 2011 [rozdział "Mułowie nie jeżdżą na snowboardzie", s. 11-39]. Burszta W. J., Asteriks w Disneylandzie. Zapiski antropologiczne, Poznań: Wydawnictwo Poznańskie 2001 [rozdział "Wółka, kozy i 'kocanka'", s. 176-181].
3. Haldrup M., Larsen J., Tourism, Performance and the Everyday, London, New York: Routledge 2010 [rozdział "Performing Digital Photography", s. 122-153]. Wieczorkiewicz A., Jeść jak tubylcy. Fragmenty turystycznej mitologii, [w:] Z. Mitosek (red.), Opowiadanie w perspektywie badań porównawczych, s. 267-284, Kraków: Universitas 2004.
4. Bruner E., Cannibals, tourists and ethnographers, "Cultural Anthropology" 1989: 4, pp. 438-445. MacCannell D., Empty Meeting Grounds, London, New York: Routledge 1992 [rozdział "White Culture", s. 121-146].
5. Urry J., Spojrzenie turysty, przeł. A. Szulżycka, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN 2007 [rozdział "Turystyka masowa. Narodziny i upadek kurortu nadmorskiego", s. 36-69]. Tucker H., Living with Tourism. Negotiating Identities in a Turkish Village, London, New York: Routledge 2003 [rozdział "The Tourists: In Search of Serendipity". s. 43-68].
6. Dann G., The People of Tourist Brochures, [in:] T. Selwyn (ed.), The Tourist Image. Myths and Myth Making in Tourism, pp. 61-82, Chichester: John Wiley & Sons 1996. Edwards E., Postcards: Greetings from Another World, [in:] T. Selwyn (ed.), The Tourist Image. Myths and Myth Making in Tourism, pp. 197-221, Chichester: John Wiley & Sons 1996.
7. Gawrycki M. F., W pogoni za wyobrażeniami, Próba interpretacji polskiej literatury podróżniczej poświęconej Ameryce Łacińskiej, Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego 2010 [rozdział II – części: "Beata Pawlikowska – podróżnicza Bridget Jones" oraz "Wojciech Cejrowski – europocentryczny, ale zdolny 'piarowiec'", s. 96-100].
8. Barthes R., Mitologie, przeł. A. Dziadek, Warszawa: Wydawnictwo KR 2000 [rozdział "Niebieski przewodnik", s. 157-160].
9. Haldrup M., Larsen J., Tourism, Performance and the Everyday, London, New York: Routledge 2010 [rozdział "The Afterlife of Tourism", s. 154-183]. Wieczorkiewicz A., Prawdziwe pamiętki z podróży. Kwestia autentyczności w antropologii turystyki, „Kultura i społeczeństwo” 2003: 2, s. 145-177.
10. Herold E., Garcia R., DeMoya T., Female Tourists and Beach Boys: Romance or Sex Tourism?, „Annals of Tourism Research” 2001: 28(4), pp. 978-997. Dahles H., Bras K., Entrepreneurs in Romance. Tourism in Indonesia, „Annals of Tourism Research” 1999: 26(2), pp. 267-293.
11. Ghodsee K., The Red Riviera. Gender, Tourism, and Postsocialism on the Black Sea, Durham, London: Duke University Press 2005 [rozdział "Making Mitko Tall", s. 43-75].
12. Joseph C. A., Kavoori A. P., Mediated Resistance: Tourism and the Host Community, „Annals of Tourism Research” 2001: 28(4), pp. 998-1009. Y. Kanemasu, Weapons of the Workers: Employees in the Fiji Hotel Scene, [in:] J. Connell, B. Rugendyke (eds), Tourism at the Grassroots. Villagers and Visitors in the Asia-Pacific, pp. 114-130, London, New York: Routledge 2008.
13. Galani-Moutafi V., The Self and the Other. Traveller, Ethnographer, Tourist, „Annals of Tourism Research” 2000: 27(1), pp. 203-224.

Dodatkowa

1. Bloch N., Encounters across Difference. Tourism and Overcoming Subalternity in India, Lanham: Lexington Books 2021.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	30
Czytanie wskazanej literatury	50

Przygotowanie pracy semestralnej	40
Inne	30
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 150
Liczba punktów ECTS	ECTS 5

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
ETN_K2_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do twórczego i świadomego korzystania z wiedzy na temat złożoności zjawisk kulturowych, organizacji i funkcjonowania kultury, znaczenia jej poszczególnych elementów i historycznej zmienności form oraz etnokułturowej różnorodności świata
ETN_K2_K10	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wnikliwej obserwacji i identyfikacji najważniejszych problemów etycznych, politycznych, społecznych i ekonomicznych współczesnego świata
ETN_K2_U01	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować nowe informacje z wykorzystaniem różnych źródeł, sposobów interpretacji oraz technik informacyjno-komunikacyjnych formułując krytyczne sądy z wykorzystaniem wiedzy z zakresu etnologii/antropologii kulturowej i dyscyplin pokrewnych
ETN_K2_U05	Absolwent/ka potrafi samodzielnie i w zespole, także kierując jego pracami, przeprowadzić pogłębioną oraz krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów i dziedzin kultury, stosując oryginalne podejścia uwzględniające najnowsze trendy w etnologii/antropologii kulturowej i w dyscyplinach pokrewnych
ETN_K2_U06	Absolwent/ka potrafi merytorycznie argumentować, formułować wnioski oraz tworzyć syntetyczne podsumowania i wypowiadać się na temat wybranych problemów z zakresu etnologii/antropologii kulturowej z wykorzystaniem własnych poglądów i poglądów innych autorów w zróżnicowanych kręgach odbiorców
ETN_K2_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób pogłębiony przedmiot i metodologię etnologii/antropologii kulturowej oraz jej twórcze zastosowania w działalności profesjonalnej
ETN_K2_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób pogłębiony specjalistyczną terminologię z zakresu etnologii/antropologii kulturowej oraz terminologię właściwą dla dyscyplin pokrewnych
ETN_K2_W03	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób pogłębiony główne tendencje rozwojowe etnologii/antropologii kulturowej oraz ich znaczenie w wyjaśnianiu fundamentalnych dylematów współczesnej cywilizacji
ETN_K2_W04	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób usystematyzowany i pogłębiony zasady antropologicznej interpretacji zjawisk kulturowych w złożonych kontekstach środowiskowych, w tym społecznym, ekonomicznym, prawnym i etycznym
ETN_K2_W05	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób pogłębiony powiązania etnologii/antropologii kulturowej z różnymi dyscyplinami naukowymi umożliwiające interdyscyplinarne integrowanie perspektyw badawczych
ETN_K2_W06	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób pogłębiony współczesne dokonania, ośrodki i szkoły badawcze obejmujące wybrane obszary etnologii/antropologii kulturowej oraz nauk pokrewnych
ETN_K2_W07	Absolwent/ka zna i rozumie specjalistyczne metody analizy, interpretacji, wartościowania i problematyzowania charakterystyczne dla wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych w zakresie etnologii/antropologii kulturowej oraz nauk pokrewnych
ETN_K2_W09	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób pogłębiony kompleksowość natury, złożoność uwarunkowań i historyczną zmienność języka, kultury i społeczeństwa
ETN_K2_W10	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób pogłębiony najważniejsze problemy społeczno-kulturowe współczesnego świata, w tym instytucji kulturowych